

Икки забардаст адид билан ишлаб насиб этгани менинг омадим бўлса керак. Беназир устоз Аскад Мухтордан кейин "Ўзбекистон адабиёти ва санъати" хифтилиги Оид ёкубов мухаррир бўлиб келди. Бу киши ҳам Аскад акадай кўнгли фавқулодди беғуборлиги, дангл иш тутиши билан ҳаммамизга ёқиб тушганди. Оид ака дастлабки кунлардан ожитмиз масалаларга эътиборни кучайтириди.

— Ўйлаб қарасам, — деди Оид ака бир куни менинг хонасанга тақлиф килиб, — шу ўзимизнинг маҳаллий навларнинг ўйқобли кетгатига. Қанака олмаларимиз, ўрникларимиз бўларди. Олимларимиз ҳар хил гибрларидан кўпайтириб, ҳалк селекционерларини чептаб кўйдими, дейманда...

Киши ҳалкимиз энг оғир дамларда маҳаллий навларнинг ургулари, кўчтапларни саклаб колгани, ҳалк орасидан чиқкан оддий бобонлар бебоҳа навлар яратишгани, бу масалаларга андак беларво бўлаётганини тақдидлари.

Шу субҳатда Оид ака туркестанинг учунни курсидаги ўқирдим. Бир ойлик ишлаб қиқариш амалийтига жўнашадан аввал туроқшунослигидан кетади. Қанака олмаларимиз, ўрникларимиз бўларди. Олимларимиз ҳар хил гибрларидан кўпайтириб, ҳалк селекционерларини чептаб кўйдими, дейманда...

— Эсингда бўлсин, бу — Наманганинг олмаси, буниси — кирмизи, ҳалк орасидан чиқкан оддий бобонлар бебоҳа навлар яратишгани, бу масалаларга андак беларво бўлаётганини тақдидлари.

— Шу, практиканни бизнинг хўжалиқда ўтказсангиз нима қиласди?

— Нима иш қиласман у ерда? — дея кизикдим.

— Бизди бобой — бобон. Деҳон болалардан бирорта ердамни сўрагандилар...

лар яхши вояга етгани, ёнбагирни текислаш учун булдозер зарурлигини таъкидлadi.

— Ҳали ҳам булдозер йўқми? — сўради ўйли жим ўтириши эп кўрмай.

Ориф бобо раиснинг латтакай нарларни гапира-гапира бўкса кириб кетди. Зум ўтмай, бир паш олма кўтариб чиқди, атрофни унинг муаттар хиди тути, ранги ҳам бетакор эди: бири — кирмизи, бири — тилларнг... Отахон олмаларни дастурхонга териб кўяр экан, коптакдай келадиганини танлаб олди-ю, ўлгина кўрсатди.

— Мана бу қанака олмаларни биласанми? — Шеригим нокулай ҳолга тушди. Ориф ота давом этишини.

— Эсингда бўлсин, бу — Наманганинг олмаси, буниси — кирмизи — Самарқандинг "себи сафед" дегани.

Орага сукунт чўқди. Шеригим ўйлар тарафидаги тушмаганди, бу ҳол қочончага давом этишини айтиши мушкул эди.

— Отахон ўғлига мева-чева берди, балаларига эхтиёт бўлишини таинлади. Унинг машинаси кўздан гоййи бўлгач, менга меҳрибон охонгда тақтириди:

— Қаранг, домлалар ҳам маҳаллий мева билан бошча жойдан келган навни бир-биридан фарқломайди.

У чойнанки менинг олдимга суреб, боф оралаб кетди. Ҳадемай дарахтлар орасидан шангиллаган овози янгриб болшади:

— Олман ҳам шунақа кесадими? Бу сенга катишками? Аёл дегани ҳам шунақа лакалов бўладими?

— Қаранг, домлалар ҳам маҳаллий мева билан бошча жойдан келган навни бир-биридан фарқломайди. ЭХ...

У чойнанки менинг олдимга суреб, боф оралаб кетди. Ҳадемай дарахтлар орасидан шангиллаган овози янгриб болшади:

— Олман ҳам шунақа кесадими? Бу сенга катишками? Аёл дегани ҳам шунақа лакалов бўладими?

— Қаранг, домлалар ҳам маҳаллий мева билан бошча жойдан келган навни бир-биридан фарқломайди.

— Ҳали қиласман у ерда? — дея кизикдим.

— Бизди бобой — бобон. Деҳон болалардан бирорта ердамни сўрагандилар...

ди. Нега бундай қилди? Балки иш жуда кўпидир? Ҳоли ўтакетган заҳарми?

— Мен энди қишлоққа кетаман, — деди у кечқурчи койдан кейин, — ҳовлида ҳам мол-ҳол бор. Бугу шийлон — бари ихтиёрингизда.

Алламаҳалгача атрофларни айландим. Аммо дилимдаги зоҳирни фашлик барбир таркамади.

— Бугун насоб бўлса, ниҳол пайвандлайниси, — деди отахон эрталаб, — бир гайрат қилалий!

Мўйсағидининг таклифидан кайфиятим баттар бузилди. Сабаби, биз институтдаги мева навларни сингари, пайванд турлари ҳадида ҳам лекция тинглагандиги, амалдаги ғашлик барбир таркамади.

— Биз ниҳолхона томони ўйл олдик. Ориф бобо ана

бу инжик юмуш хонимга тегди. Буни Ориф бобо ҳам фахмиди, шекилли, шанба куни дам олиши менинг айтди; туман марказига бориб келишимни таклиф килди.

— Йўл-йўлакай раиком бобо-бабунига ҳам кириш, ҳалига айтганини етказаси, — деди у.

Ориф бобо айтганнинг топдим. Кўнғироқ тугмачасини босгандим, бир кизалок чиқарни шаштади.

— Райком бобонинг уйлари шуми? — сўради.

— Шу!

— Мен олма олиб келган эдим.

У ичарига таклиф килди. Ховли кенгинга бўлуб, тўрда пишик гиштдан ҳашаматли, орасат иморат курилган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

— Буни Наймандан Ориф бобо бориб юбордилар, — дедим саломаликдан кейин. — Наманганинг олмаси...

У юзига та-

тўғри келди. Бахмалдан келган кишилар Ориф бобо оламдан ўтганини, бое хокимнинг дачасига айланганини айтишган эди. Ари кутларини ўша қишлоққа олиб борадиган таниши асаларичи эса хоким ишдан олиниб, дача курилиши чала колгани, бое анча хараба бўлганини гапиди. Аспирант бирордадан омизиган эшилди. Сириларга кетганини шигтанди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.

Бундан ўча йиҳла мукаддам, ўша асаларичи бирордадан давлати билан (дэялри, кирк йилдан кейин) машина рулини Найманд томон бурдим. Кучалар ва уларнинг атрофлари батомдат ўзарган. Үртадаги фаворва олдида хивидан тўқилган баланд креслоди бир маромада тебрабни журнал ўқитеётган, киёфасидан тўйб улгаган, тўйб етагидан беғам қиши менга савол назари билан тикиди.</p

Боши биринчи бетда.

Ошик — Навойи "Каро кўзум..."нинг биринчи байтида ёрга кибру хаво билан ўзингни баланд тутма, инсонларга яратувчи хислат, одатларга риоя қилип, сал пастга туш мазмунидаги киноялар орқали суюклигини кўриш жавҳари хисобланган кўз корачиги ўнгидаги наомён билан ўйлабилан ўз кўзида ватан тутиргани. Иккичи мисрадаги шакли бир, маъноси хар хил сўзларга қараганда, сўз санъаткори ёрнинг кўз ичидаги доимий мумкин турувчи ана шу кўз корачикларидаги ватан тутишини хам истаётгани маълум бўлади:

Кўзум қаросида мардум киби ватан килғил.
(Кўзум корачигида одамлар каби ватан тут.)

(Хилолий хам шу маъноларда ёзди: **Дида жой туст, биншин, аз назар гойб мавш.** **Мардумий кун чун мийни мардумон жон кардан.** — Сенинг жойинг кўзимдир, кел ўтири, назаримдин йирок тушма, Одамгарчлик қил, чунки одамлар (ёки корачиклар) орасида турибсан ахир.)

Юзунг гулига кўнгул равзасин яса гулшан,
Кадинг нюхолига жон гулшанин чаман килғил.

Ёр юзини гул, кўнглени равза(бог), суюкли кадинни нюхола, жонни бир гулшана киёс этивчи ошик — шоир бир ўхшатишлардан энди бошча максадда, ўзгача усуспарда фойдаланинг, ўша гула ўзига қарашни борни гулшан, нюхола гулшанини чаман (майсазор) қилиб кўрсатаяти, бундай ташбехлар орқали шоир уларнинг мукобили — аслини кўлга киритиш ниятида эканини англатмоқда.

Таковаринга бағир конидин хино боғла,
Итинга ғамзада жон ришишсан расан килғил.

Учинчи байтдаги сўзларнинг лугавий маънисидан ташкини истилойиҳи мазмунни кўйдагина: форсача тақовар сўзи **"тагат" овардан** — хамма кимлек, кўзима фебли, сўз бирималардан ташкил топган ("Фарҳонги Доинишгар") изоҳи лугати, Кум; хозирги форс ҳарбий терминологисида тақовар камила қўлини асар мазмунда ишлатилидиги: "Шоҳнома"дан: **Фуру монд аспони жангийзи таг, Ки гўфти ба танишон нахажубид раг.** — Жанг отлари ҳамма қилишнан тўхтадоллар, гўе баданида киммаласиди томирлари; **Таки сармо шикаст** — Сөвук ҳамласи шикаст еди, яъни сувук шиддати пасайди; **ғамзада** — тилимизда ҳам маъвзу, арабча "ғам" ҳамда форсча "задан" — уром феблидан ясалиб, ғам-ғуссола эзилган маънисини беради; **ришта** — ит толалари; **расан** — арқон; бўйинбог. (Ўзимиз билган хинони одатда кизлар ёзиб байрамларда кит-қизни қилиб кўл-оёқка кўйишарни ҳам олдиндан эслатиб ўтайдик.)

Навойи бошча шоирлар каби ёрни оти устида ҳам кўради. Чунки ўша дэвр ҳаётидаги бу воже-лик бағенг кўчиши билан бирга ошик назидаги ёрнинг доимо унга кўл етмас баландлик, яъни отда юриши, устига-устак, бу отларнинг раҳш (Рустами Достон оти), абраш, аблак (қашка, рангбаранг тусли чиройли отлар), тавсан (ўжар от), саманд (ўчур от) кабилар бўлишина мавзудини беради; **ришта** — ит толалари; **расан** — арқон; бўйинбог. (Ўзимиз билган хинони одатда кизлар ёзиб байрамларда кит-қизни қилиб кўл-оёқка кўйишарни ҳам олдиндан эслатиб ўтайдик.)

Навойи бошча шоирлар каби ёрни оти устида ҳам кўради. Чунки ўша дэвр ҳаётидаги бу воже-лик бағенг кўчиши билан бирга ошик назидаги ёрнинг доимо унга кўл етмас баландлик, яъни отда юриши, устига-устак, бу отларнинг раҳш (Рустами Достон оти), абраш, аблак (қашка, рангбаранг тусли чиройли отлар), тавсан (ўжар от), саманд (ўчур от) кабилар бўлишина мавзудини беради; **ришта** — ит толалари; **расан** — арқон; бўйинбог. (Ўзимиз билган хинони одатда кизлар ёзиб байрамларда кит-қизни қилиб кўл-оёқка кўйишарни ҳам олдиндан эслатиб ўтайдик.)

Навойи бошча шоирлар каби ёрни оти устида ҳам кўради. Чунки ўша дэвр ҳаётидаги бу воже-лик бағенг кўчиши билан бирга ошик назидаги ёрнинг доимо унга кўл етмас баландлик, яъни отда юриши, устига-устак, бу отларнинг раҳш (Рустами Достон оти), абраш, аблак (қашка, рангбаранг тусли чиройли отлар), тавсан (ўжар от), саманд (ўчур от) кабилар бўлишина мавзудини беради; **ришта** — ит толалари; **расан** — арқон; бўйинбог. (Ўзимиз билган хинони одатда кизлар ёзиб байрамларда кит-қизни қилиб кўл-оёқка кўйишарни ҳам олдиндан эслатиб ўтайдик.)

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз, банд агар бу силсиладур (хирад — ақ; силсила — занжир); Ҳалка-ҳалқа бўйнума солмиш таноби зулфини, Журми иш-

тишида юнишни танлаган, яъни асарда ҳаётидаги бўйинбог.

Навойи ахри жунун кайди ёр зулфи эмиш.

Хирад танобини уз,

Улуф адид Лев Толстой: "Бир киши қозғасы, у билан бир олам қозғасы" деб бежиз ёзмаган. Дарҳаққат, ўтган одамнинг ўй-фирклари, ушалмабон орзулари, таффарук олами, хисхаяжонни ўзи билан кетади. Биз мархумнинг руҳи шод бўлсин, дегулаор килимас, у билан ўтган дамларимизни эсламочи бўламиш. Бу билан орамиздан кетган шахс сиймоси унинг авлодлари, ҳамаслабари, дустлари хотирасида сўнмаслиги учун хизмат қилган бўламиш.

Бу сабоб ишни рўёбга чиқариша аксарият холларда сизга маслаҳод дуст бўйиб келган, эндиликда мангу ўйкуч кетган шахснинг ўзи кўмак беради. Унинг ҳақ-ҳақ уриб кулиши, жарандор овози, ҳазили, қайғуси, ўига ботиб си гарета тутиши... — кўз ўнгингизда на моян бўлаверади. Тасаввурингиздаги шахснинг хатти-ҳаракати, истараси кўрингандек, сўзлари эштилгандек бўйдади унинг портретига мос қизигилар излай бошлайиз. Топасиз хам! Шулардан айримларини муштарайларга илниб, бадиий сўз устаси, Телевидение мутахассиси, хизмат кўрсатган маданият ходими Баҳодир Мухамедов билан ўтказган кунларим ҳақида ҳикоя мюқоммичан.

Тилимизга меҳр кўйган, унинг билим-донларини кадрлаган, телевидение ва радиода айтиладиган, матбуотда ёзила-диган сўзга беътиб ор бўлмаган бу назм ва наршади оғзаги ҳикояларга ҳам ўзи эди. Уларни диккат билан тинглаб, магзини чакиб, гап-гаштақда, ўзаро сұхбатларда айтиб ҳам юрарди. Биз ҳам эштилгарларимизни, билгларимизни қошига килиб бергудек бўлсан, кувончи

Телеминиатюраларни койил қилиб ёзарди. У киши қиши кунларидан бирда қалам ҳакини олиб ўйга равона бўлганлар. Магазин ёнда узум сотилига ўтганини кўриб "Болаларим қишида бир узумга тўйин", деб пул етганича олади.

— Қаҳратон қишида узумни чекан пулдан олдингиз?

Жамол аканнинг жавобидан маълум бўладики, анча пул сарфланган.

— Нима килардингиз шунчага пулни сарф килиб, — дейди келиной. — Эзга чиқиб тўйиб ўйшарди.

Кейнинг сафар ўйга яна узум кўтариб борбидилар. Бу гал рафиқларининг одатдаги саволига жавоб тайёрлаб нарни анча камайтириб айтибидилар. Шундай яна гап эштибидилар:

— Ароён экан, кўпроқ олмадингизми?

Баҳодир ўтган воқеаенинг тафсилот-

— Шукуржон, ақчадан борми? — деб сўрар эканлар.

— Бор, домла, бор! — жавобини олгач, табассум билан:

— Сизда бор-да, бизда ўйк, — дерканлар. Шукур акан билан Шакар опа (актёрнинг рафиқлари, ўқитувчи) кулар, ичкарига кириб, бор пулларини олиб ўйга ўтганда кечишарсан экан.

Шайх акан пулнинг ярмини олдига кўйиб:

— Мана бу ачка сизга, буниси эса бизга, — деб, ширин сұхбат куриб, меҳмондуди хонадонни тарк етган эканлар.

Кунлар ўтиб адид шеъларни, писеслари ҳамда сценарийлари учун қалам ҳаки олганларида яна Шукур акан ҳузурга бориб "Ақчадан борми?" деб савол берар, "Бор, бор" деган жавобни олгач:

— Шукуржон, ақчадан борми? — деб сўрар эканлар.

— Бор, домла, бор! — жавобини олгач, табассум билан:

— Сизда бор-да, бизда ўйк, — дерканлар. Шукур акан билан Шакар опа (актёрнинг рафиқлари, ўқитувчи) кулар, ичкарига кириб, бор пулларини олиб ўйга ўтганда кечишарсан экан.

Миртемир домлага би қўшина бўлган миз. Отамиз Иләс Ақбаров билан кўчада, мажнунот тагида соатлаб гаплашиб туршиш эди. Шанда бир хикоя атрофидан олди бўлар, унинг тафсилотлари барчада хушчакъ кулиг ўйғотар эди. Вокея бундайд бўлган. Миртемир домла ярим кечада кайфлари ошиб ўйга кайтаётган эканлар. Шоирнинг танимаган "тунги қарокчилар" йўнли тўстаганлар. Карасалар њеч вақоҳам ўйга ўтганлар. Рафиқларига "тахмондаги кўрпанинг тагида пул бор, олиб чиқинг". деганлар. Шунар бор пулларини тунги меҳмонларга бериб юборгандар.

Ийлап ўтиб, наширётдан ўйга қайтаётган шоир кўча эшилари ёнда катта ю автомашинасини кўрган. Колларга жойланган ун, гурӯн, катта канорга жойланган ўшт, катошша, сабзиларни ховлига олиб кирадиганлардада "инчилки", кўзимга иссик кўньяксизлар-ку, эслай олмаётиман сизларни" дебдилар:

— Бизни ултиргран эдингиз. Сизни тунамоқи бўлганларни ўйга тақлиф этиб, меҳмон килиб, бор пулнингизни бериб юборган эдингиз. Яхши килган экансиз — бу "иши"ни иккинчи қилимадик. Йўлчанини топиб олди. Эмон ўйлардан кайтардингиз бизни, деб жавоб берди улар.

Баҳодир буни эштиб Миртемир домланинг шеърияни ҳақида тўлқинланниб сўзлар. "Шоирнинг ўзи" аввало Шах бўлиши керак. Бизга кайрадиган киши факат домланинг ўзлари эди... Зиёрат қилиб туришим, карзинизни кайтармоқчи бўламиш, — деб мулокотда бўлиш истагини билдиргандаридан, улар:

— Домла ҳар ойда кубламишга қандарс, мева-чева, бироз пул кўтариб келар, ҳол-аҳвол сўраб кетар эдилар. Бизга кайрадиган киши факат домланинг ўзлари эди...

— Зиёрат қилиб туришим, карзинизни яширимас, сўнг бироз сукут скаклаб: "Ўзи аслида ҳам шундай бўлиши керак-да, ўнг кўлини киладиган сизларни чап

— Мен бехабарман бундан. "Карз"ни ўйламанг. Руҳлари шод бўлишини иссангизни биркдан кайтинг. Бегараз ёрдам бермоқчи бўлганлар домла, — деб дардлашган эканлар Сакина хоним.

Бу хикояни айтиб Баҳодир кўзига ўшилар. "Каран, адабиётимизнинг қандай ўзларни ташлаш имконлари ҳам бавзан бўймаган дейишади. Шунда дўстлари Шукур Бурхон хонадонига бориб, фототоҳи ўшилар:

— Шайх акан, кечирависиз, домлага ким бўласиз? Ҳамиша сизни шу ерда кўрамис. Бирор танимаймиз, — деб мулокотда бўлиш истагини билдиргандаридан, улар:

— Домла ҳар ойда кубламишга қандарс, мева-чева, бироз пул кўтариб келар, ҳол-аҳвол сўраб кетар эдилар. Бизга кайрадиган киши факат домланинг ўзлари эди...

— Зиёрат қилиб туришим, карзинизни яширимас, сўнг бироз сукут скаклаб: "Ўзи аслида ҳам шундай бўлиши керак-да, ўнг кўлини киладиган сизларни чап

— Мен бехабарман бундан. "Карз"ни ўйламанг. Руҳлари шод бўлишини иссангизни биркдан кайтинг. Бегараз ёрдам бермоқчи бўлганлар домла, — деб дардлашган эканлар Сакина хоним.

Бу хикояни айтиб Баҳодир кўзига ўшилар. "Каран, адабиётимизнинг қандай ўзларни ташлаш имконлари ҳам бавзан бўймаган дейишади. Шунда дўстлари Шукур Бурхон хонадонига бориб, фототоҳи ўшилар:

— Шайх акан, кечирависиз, домлага ким бўласиз? Ҳамиша сизни шу ерда кўрамис. Бирор танимаймиз, — деб мулокотда бўлиш истагини билдиргандаридан, улар:

— Домла ҳар ойда кубламишга қандарс, мева-чева, бироз пул кўтариб келар, ҳол-аҳвол сўраб кетар эдилар. Бизга кайрадиган киши факат домланинг ўзлари эди...

— Зиёрат қилиб туришим, карзинизни яширимас, сўнг бироз сукут скаклаб: "Ўзи аслида ҳам шундай бўлиши керак-да, ўнг кўлини киладиган сизларни чап

— Мен бехабарман бундан. "Карз"ни ўйламанг. Руҳлари шод бўлишини иссангизни биркдан кайтинг. Бегараз ёрдам бермоқчи бўлганлар домла, — деб дардлашган эканлар Сакина хоним.

Бу хикояни айтиб Баҳодир кўзига ўшилар. "Каран, адабиётимизнинг қандай ўзларни ташлаш имконлари ҳам бавзан бўймаган дейишади. Шунда дўстлари Шукур Бурхон хонадонига бориб, фототоҳи ўшилар:

— Шайх акан, кечирависиз, домлага ким бўласиз? Ҳамиша сизни шу ерда кўрамис. Бирор танимаймиз, — деб мулокотда бўлиш истагини билдиргандаридан, улар:

— Домла ҳар ойда кубламишга қандарс, мева-чева, бироз пул кўтариб келар, ҳол-аҳвол сўраб кетар эдилар. Бизга кайрадиган киши факат домланинг ўзлари эди...

— Зиёрат қилиб туришим, карзинизни яширимас, сўнг бироз сукут скаклаб: "Ўзи аслида ҳам шундай бўлиши керак-да, ўнг кўлини киладиган сизларни чап

— Мен бехабарман бундан. "Карз"ни ўйламанг. Руҳлари шод бўлишини иссангизни биркдан кайтинг. Бегараз ёрдам бермоқчи бўлганлар домла, — деб дардлашган эканлар Сакина хоним.

Бу хикояни айтиб Баҳодир кўзига ўшилар. "Каран, адабиётимизнинг қандай ўзларни ташлаш имконлари ҳам бавзан бўймаган дейишади. Шунда дўстлари Шукур Бурхон хонадонига бориб, фототоҳи ўшилар:

— Шайх акан, кечирависиз, домлага ким бўласиз? Ҳамиша сизни шу ерда кўрамис. Бирор танимаймиз, — деб мулокотда бўлиш истагини билдиргандаридан, улар:

— Домла ҳар ойда кубламишга қандарс, мева-чева, бироз пул кўтариб келар, ҳол-аҳвол сўраб кетар эдилар. Бизга кайрадиган киши факат домланинг ўзлари эди...

— Зиёрат қилиб туришим, карзинизни яширимас, сўнг бироз сукут скаклаб: "Ўзи аслида ҳам шундай бўлиши керак-да, ўнг кўлини киладиган сизларни чап

— Мен бехабарман бундан. "Карз"ни ўйламанг. Руҳлари шод бўлишини иссангизни биркдан кайтинг. Бегараз ёрдам бермоқчи бўлганлар домла, — деб дардлашган эканлар Сакина хоним.

Бу хикояни айтиб Баҳодир кўзига ўшилар. "Каран, адабиётимизнинг қандай ўзларни ташлаш имконлари ҳам бавзан бўймаган дейишади. Шунда дўстлари Шукур Бурхон хонадонига бориб, фототоҳи ўшилар:

— Шайх акан, кечирависиз, домлага ким бўласиз? Ҳамиша сизни шу ерда кўрамис. Бирор танимаймиз, — деб мулокотда бўлиш истагини билдиргандаридан, улар:

— Домла ҳар ойда кубламишга қандарс, мева-чева, бироз пул кўтариб келар, ҳол-аҳвол сўраб кетар эдилар. Бизга кайрадиган киши факат домланинг ўзлари эди...

— Зиёрат қилиб туришим, карзинизни яширимас, сўнг бироз сукут скаклаб: "Ўзи аслида ҳам шундай бўлиши керак-да, ўнг кўлини киладиган сизларни чап

— Мен бехабарман бундан. "Карз"ни ўйламанг. Руҳлари шод бўлишини иссангизни биркдан кайтинг. Бегараз ёрдам бермоқчи бўлганлар домла, — деб дардлашган эканлар Сакина хоним.

Бу хикояни айтиб Баҳодир кўзига ўшилар. "Каран, адабиётимизнинг қандай ўзларни ташлаш имконлари ҳам бавзан бўймаган дейишади. Шунда дўстлари Шукур Бурхон хонадонига бориб, фототоҳи ўшилар:

— Шайх акан, кечирависиз, домлага ким бўласиз? Ҳамиша сизни шу ерда кўрамис. Бирор танимаймиз, — деб мулокотда бўлиш истагини билдиргандаридан, улар:

— Домла ҳар ойда кубламишга қандарс, мева-чева, бироз пул кўтариб келар, ҳол-аҳвол сўраб кетар эдилар. Бизга кайрадиган киши факат домланинг ўзлари эди...

— Зиёрат қилиб туришим, карзинизни яширимас, сўнг бироз сукут скаклаб: "Ўзи аслида ҳам шундай бўлиши керак-да, ўнг кўлини киладиган сизларни чап

— Мен бехабарман бундан. "Карз"ни ўйламанг. Руҳлари шод бўлишини иссангизни биркдан кайтинг. Бегараз ёрдам бермоқчи бўлганлар домла, — деб дардлашган эканлар Сакина хоним.

Бу хикояни айтиб Баҳодир кўзига ўшилар. "Каран, адабиётимизнинг қандай ўзларни ташлаш имконлари ҳам бавзан бўймаган дейишади. Шунда дўстлари Шукур Бурхон хонадонига бориб, фототоҳи ўшилар:

— Шайх акан, кечирависиз, домлага ким бўласиз? Ҳамиша сизни шу ерда кўрамис. Бирор танимаймиз, — деб мулокотда бўлиш истагини билдиргандаридан, улар:

— Домла ҳар ойда кубламишга қандарс, мева-чева, бироз пул кўтариб келар, ҳол-аҳвол сўраб кетар эдилар. Бизга кайрадиган киши факат домланинг ўзлари эди...

— Зиёрат қилиб туришим, карзинизни яширимас, сўнг бироз сукут скаклаб: "Ўзи аслида ҳам шунд

— Ассалому алайкум, хўжайн! Чакиртган экансиз.

— Ха, кедингми? Қани, мархамат, бу ёкка ўти. Гап бундай. Юкоридан прогулчиларга ҳарши қандай чора кўрабтганимиз ҳақида маълумот талаб қилишяпти.

— Ахир бизда ҳеч ким прогул қилиди-ку!

— Тўғри. Мен ҳам шундай дедим. Аммо улар барibir кўрилаётган чора ҳақида маълумот сўраб қўйишмаяти. Шунга сенинг чакртирувдим.

— Мен нима қила оламан?

Г.ГОРИН

ИЛОЖИ ЙЎК

— Сенни? Сен бизни мана шу кийин вазиятдан куткаришинг керак.

— Қандай килиш?

— Э, бунганийлиги осон. Сен прогул киласан. Биз сенга чора кўрамис ва бу ҳақида юкоридан маълумот берамиш. Тамом — вассалом.

— Қандай чора кўрасизлар?

— Ҳмм... Масалан, бир ойлик мукофот пулидан маҳрум қилишимиз мумкин.

— Э ѹќ, йЎқ, тўғри келмайди.

— Кўркма, кейин чайтириб берамиш. Айтилман-ку, бу хаммаси шунчаки... йўлига. Тушундингни?

— Тушундим. Ҳуш, унда қачон прогул килиш?

— Хоҳлаган кунинг. Қани, йилномани кўрайлики. Ҳуш, масалан, душанба

куни прогул қила оласанини?

— Душанба куни иложим йўк.

— Нега?

— Бошақ шахарда турадиган акамга кўнгирок килишим керак.

— Ўйндан кўнгирок қилаверсанда.

— Ўйимда телефон йўк-да.

— Ҳуш, сешанбада-чи?

— Сешанба ҳам тўғри келмас экан.

— Нега энди?

— Ҳабарнинг йўқми, ўша куни ўринбосарингизнинг туғилган кунлари-ку!

— Э давроқе. Үндай бўлса чоршанбада прогул қила қол.

МАЖЛИС ТУГДАИ

Жамоада йигилини борарди. Аввал бошлиқ, кейин ўринбосарлар, сўнг баш хисобчи ва ҳоказо-ҳоказалар кўйиб-пишиб сўзлашди. Нима ҳақда дент? Пул топиш керак. Даромаднинг ўғи паст.

Униси ундоқ деса, буниси бундод деди. Аммо ҳеч бирор жўяни гап чиқади. Орага оғир суннати чўйди. Ҳамма хим, хона дим. Одамлар тоқатсанла бозлади. Оҳ ҳақиди, кимдир "Мажлис тамом!", — деса-ю, ҳамма гурра ўзини эшикка урса.

Хо, нималар деялариз? Бошлиқ сиз айтгандай айни эмис. Иссикдан терлаб, ҳаллослаб ўтирганлар сув бўлиб оқиб кетмайдими. Арзи Мирзаевич барibir айтганини қўйдадигандардан! Боринг-еъ, Арзи Мирзаевич пуллараст одам демокрияни? Нима-нима? Қорни ун тикилган копдай тириллайди, дедингиза-?! Асло ундан демаган. Унинг баркашдай сип-сиплик, орсиллаган юзига, кентмўл бўйинбогини кулчадай эгаллаб олган баъбасига тикилган. Ахир, унгам кийин. Иш юришмаяти. Ҳодимлар этраю кеч минигирлашгани минигирлашган. Нега пиҷирлайиз?... "Курсидан сирғалиб кетса..." Нафасингизни ел учириси. Сизга ким айтди, унинг амал курсиси омонат деб.

Бошлиқ шаш билан ўрнидан турдида, юзидағи терни артаверб, артаверб шалабобо килиб юборган дастрўмолин алмаштириб, столга чононам муштадики, пинака кетганинг деярли барнаси чўчиб ўйнондиши.

— Ахвол чатоқ, даромаддан кўра бу ромад ошиб кетган, бунга энди токат килиб бўлмайди, — деди у ўтирганларга алҳоҳида-алоҳида тикилар экан. — Кўшишмай даромад топишишим керак, акоҳол...

Ҳамма бирдан хушёр торти.

— Акс ҳолда жиддий чоралар кўшишмага тўғри келади.

Арзи Мирзаевичнинг кўзи кофозга

алланималарни коралаб ўтирган Довуборбайга туши.

— Қани, Довуборай, ўтган галги мажлисизмизда "Пул топишни менга кўйиб беринг" деган сенмидинг? Қани гапир, пул топдингни?

— Арзи Мирзаевич! Топдим, топдан гапни томон энгаши, — гапнинг дандагидан бошлий. Энг аввал, ишдан ўзим кетаман. Нега дейсизми? Бекорниликдан мудраб ўтириш жонимга тегди. Инаннекин, сизга уча ўринбосарнинг нима ҳоҳати бор. Биттаси етади. Иккимиз котибнинг бор-ку, Гуля, уззукун кўфирикадай безаниб, писта чақиб ўтириш.

— Мен сендан козғос эмас, пул топдингни.

— Гапнинг ранинг бўздай оқара бошлий. Довуборай бўлса, бунга этибдор бермай, сўзида давом эти.

— Арзи Мирзаевич, бир ўзингизга иккита хизмат машинаси кўплиқ килилди. Биттасин...

Бошликиннинг ранги бўздай оқара бошлий. Довуборай бўлса, бунга этибдор бермай, сўзида давом эти.

— Гапнинг сабри тугади. Ҳамма жонимга даст турдида, мажлиси ёпик деб ёланни килид.

— Шу-шу кунда, кунорга ўтказиладиган мажлислардан кутулдик. Довуборай бўлса, миш-машларга қараганда, яна мажлисга тайёрлаб ўрганиши.

Гарета олиб, буркситиб тутатди. Крес-лога оғир чўқида; давом эт, дегандай Довуборбай имо килди.

— Ҳўй, Сизга айтсан, — Довуборай бошлий томон энгаши, — гапнинг дандагидан бошлий. Энг аввал, ишдан ўзим кетаман. Нега дейсизми? Бекорниликдан мудраб ўтириш жонимга тегди. Инаннекин, сизга уча ўринбосарнинг нима ҳоҳати бор. Биттаси етади. Иккимиз котибнинг бор-ку, Гуля, уззукун кўфирикадай безаниб, писта чақиб ўтириш.

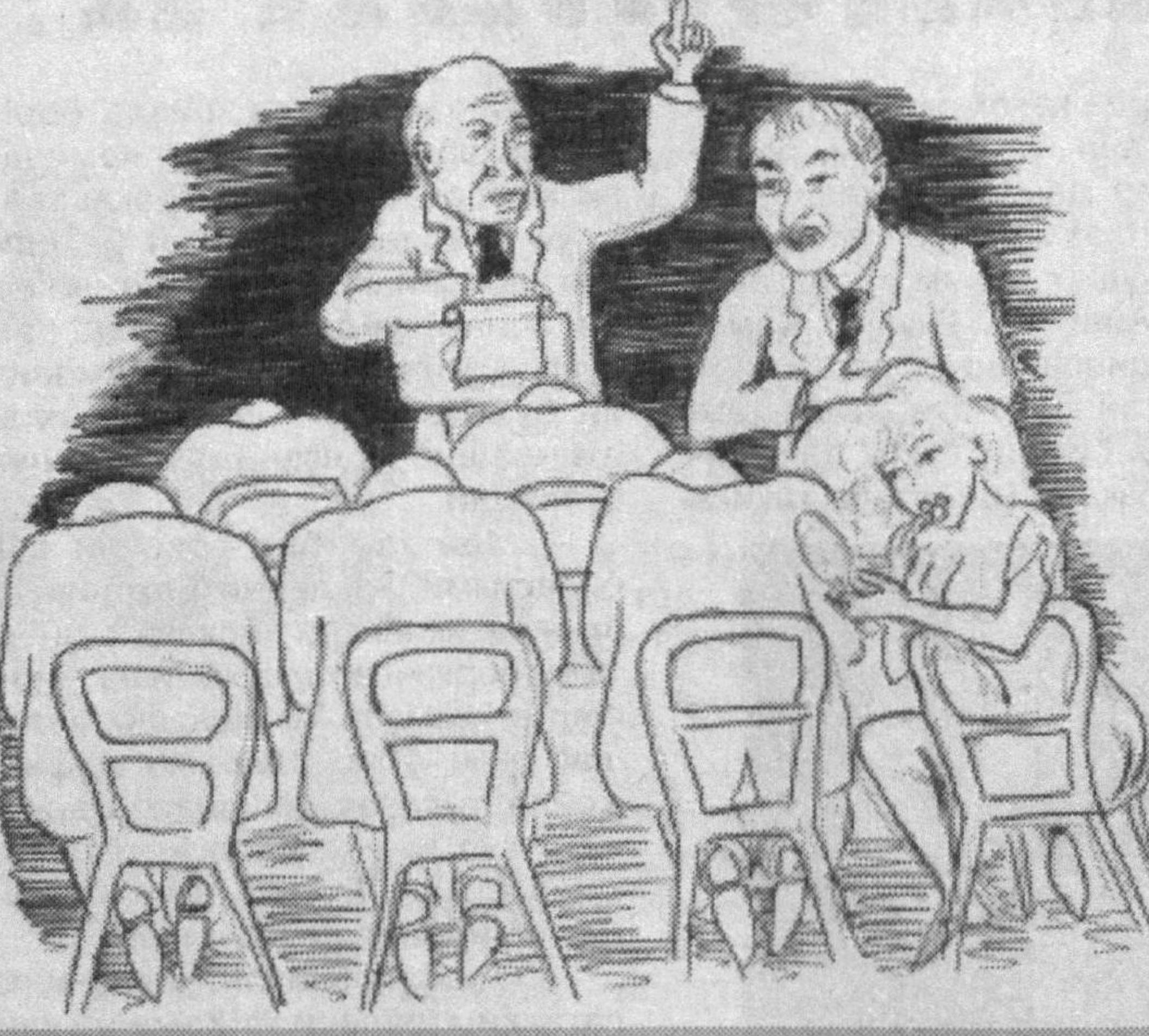
Бошликиннинг ранги бўздай оқара бошлий. Довуборай бўлса, бунга этибдор бермай, сўзида давом эти.

— Арзи Мирзаевич! Топдим, топдан гапни томон энгаши, — гапнинг дандагидан бошлий. Энг аввал, ишдан ўзим кетаман. Нега дейсизми? Бекорниликдан мудраб ўтириш жонимга тегди. Инаннекин, сизга уча ўринбосарнинг нима ҳоҳати бор. Биттаси етади. Иккимиз котибнинг бор-ку, Гуля, уззукун кўфирикадай безаниб, писта чақиб ўтириш.

— Гапнинг сабри тугади. Ҳамма жонимга даст турдида, мажлиси ёпик деб ёланни килид.

— Шу-шу кунда, кунорга ўтказиладиган мажлислардан кутулдик. Довуборай бўлса, миш-машларга қараганда, яна мажлисга тайёрлаб ўрганиши.

Абдулла АХМАД

Ж.МИРЗО чизган суратлар

КЕЛИН-КУЁВЛАРГА

Севаг сўқмоқларининг
Тоши кўп, тикони кўп,
Бўйга етган ёйларнинг
Бу ўйда имкони кўп.
Муҳаббатнинг азоби
Ортга қайтмас дейдилар,
Ибoli ёр севгисин
Юзга айтмас дейдилар.
Тўйдан кейин ҳаётнинг
Имтиҳони бошланар,
Канча-канча синовлар
Олдингизга ташланар.
Хўш бўшиг, келинжон,
Тилингиздан томсиз бол,
Тошиларда гул уйрип
Булошада бўрон, шамол.
Чин севги-муҳаббатнинг
Оҳори тўклимасин,
Дўсту душман олида
Бошингиз букилмасин.

Фарида ХУСАИНОВА,
Кўкон педагогика институти
ўқитувчиси

Ленчонинг кафтдеккина ери бўйи, унда ёғиз ўзи ишларди. Бу йил жўхори, ённиловиз эккан эди, ҳосил дуруст бўладиган кўринади. Ёмғир кўйиб берса каниди.

Одатдаги тонгларнинг бирида Ленчо — экин-тиқин мималигини тушунадиган, ўта ишончуван дехкон — шимол тарафдан сузид келётган булупларга қарабашорат кила бошлиди.

— Ҳозир ёмғир ёғади, хотин, еримиз буғун сугва конади.

Оқват тайёрлайдиган Ленчонинг хотини ўзича мингирларидан:

— Ҳотдо хоҳласа.

Орадан кўп ўтмай, нонушта пайтида, Ленчо айтганидек, ёмғир йирик томчилай бошлиди.

— Тасаввур килинглар болаларим, — деди ҳаёжонни тушунадиган Ленчо айтганидек, ёмғир томчиларидан.

Шу пайт кутилмагандан кучли шамол ёсиб, ёй худо, штат турганда ташланадиган Ленчо айтганидек, ўта ётимадиган, ёмғирга тўғри келтириб ётади.

— Ҳа, буниси энди ёмон бўйди, — афсусланиб бошига келид. Ленчо айтганидек, ўта ётимадиган, ёмғирга тўғри келтириб ётади.

Лекин шамол ва дўй Ленчо айтгандек тезда тина қолмади. Тахминан бир соатлар тинимиз ёғган дўй

Грегорио ЛОПЕС
Мексика ўзувчиси

Ленчонинг илтимоси

хатга ёпишилди-ю, дархол кутига ташлади...

...Хат ташувчи бошлигини кириб келади. Шамол тиниб, ёмғир тўхтаганида кайфийти ташуб кетган Ленчо бошларига қараб секин сўзлай бошлиди:

— Дўй бизга ҳеч нарса колдирмади. Барча меҳнатиши йўқча чиқарди. Бу йил энди оч қолишимиз каниди.

Якшанба куни Ленчо ҳеч

хатга ёпишилди-ю, дархол кутига ташлади...

...Хат ташувчи бошлигини кириб келади. Шамол тиниб, ёмғир тўхтаганида кайфийти ташуб кетган Ленчо бошларига қараб секин сўзлай бошлиди:

— Дўй бизга ҳеч нарса колдирмади. Барча меҳнатиши йўқча чиқарди. Бу йил энди оч қолишимиз каниди.

Ходими билан мириқлар сўзларига келишади. Саҳнада кутига кириб келади. Шамол тиниб, ёмғир тўхтаганида кайфийти ташуб кетган Ленчо бошларига қараб секин сўзлай бошлиди:

— Дўй бизга ҳеч нарса колдирмади. Барча меҳнатиши йўқча чиқарди. Бу йил энди оч қолишимиз каниди.

Лекин барibir Ленчо сўзларидан келид. Барча меҳнатиши йўқча чиқарди. Бу йил энди оч қолишимиз каниди.

— Парвардиғорим, — деб бошларидан келид, — агар менга ёрдам бермасанг, бу йил бутун оиласи билан оч келид. Шамол тиниб, ёмғир тўхтаганида кайфийти ташуб кетган Ленчо бошларига қараб секин сўзлай бошлиди:

— Ўзарсанг, юнга кўшишмай ҳатта ёзилашни келид.

Хат келид. Шамол тиниб, ёмғир тўхтаганида кайфийти ташуб кетган Ленчо бошларига қараб секин сўзлай бошлиди:

— Ўзарсанг, юнга кўшишмай ҳатта ёзилашни келид.

Хат келид. Шамол тиниб, ёмғир тўхтаганида кайфийти ташуб кетган Ленчо бошларига қараб секин сўзлай бошлиди:

— Ўзарсанг, юнга кўшишмай ҳатта ёзилашни келид.

Хат келид. Шамол тиниб, ёмғир тўхтаганида кайфийти ташуб кетган Ленчо бошларига қараб секин сўзлай бошлиди:

— Ўзарсанг, юнга кўшишмай ҳатта ёзилашни келид.

Хат келид. Шамол тиниб, ёмғир тўхтаганида кайфийти ташуб кетган Ленчо бошларига қараб секин сўзлай бошлиди: